

Kadar govorimo o prevelikih razlikah pri razponih v razdeljevanju osebnega dohodka, se nam pogosto zgodi, da hodimo kot mačke okoli vrele kaše, in da uporabimo še eno prispevko — problem zgrabimo kot pes ježa... Ravno zato, ker ta vprašanja tako previdno in bojazljivo obravnavamo, povzročamo plodna gibanja za mnenja, da bi bilo dobro storiti spet korak nazaj k administrativnim omejevanjem in postavljamo tako pri nekaterih naših odločitvah pri razvijanju družbenih odnosov v določeni smeri. Pri tem pa gre za dokaj čiste »nesporazume«, ki se jim ne znamo postaviti po robu.

Ce pa kdo dregne vodilnega človeka v gospodarstvu z željo, da bi zvedel od kod merila za vidno predimenzionirane deleže v delitvi, se takoj oglasijo: — Naši najvišji voditelji trdijo, da ni gornje meje za dohodek, ki so opravičljivi po socialističnem principu — vsakemu po njegovih zaslugah.

Prav. Toda kaže, da je merilo za raztegnjene snovi. Za tako vidne odskočne morajo biti vidne tudi zasluge. Samo zato, da je nekdo na vrhu neke gospodarske organizacije, ni nujno, da je na vrhu lestvice dohodka. Tudi strokovnjake lahko ločimo. Nekdo je strokovnjak le kot zbir že preizkušenih proizvodnih procesov in dosežkov, nekdo drug pa jih ustavno razvija. Torej imamo produktivne in neproduktivne strokovnjake. Zakaj bi istovetili volilnega človeka v gospodarski organizaciji, kjer je proizvodnja na repu tržnih zahtev, kjer blago plesni, kjer so odnosi neurejeni, kjer ni perspektivnih načrtov, z onim, kjer vse to kaže nasprotno sliko?

Nekateri mislijo, da daje že položaj sam po sebi obseg zasluge. Nekoliko drastičen primer: Nekdo, ki je po strokovni platni obrtni mojster, si lasti tudi po večkratno razliko od ljudi v dežanici, ki so prav tako mojstri, pomočniki, torej kvalificirani ljudje. Samo zaradi naslova?

J. Kr.

CELJSKI televiznik

Celje, 23. marca 1962
Leto XII. števil 12
CENA IZVODU 20 DIN
KASNO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELAVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
LET IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
CELJSKI TISK
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

Zasedanje Okrajnega ljudskega odbora v Celju ZGOVORNA DEJSTVA v poročilu sodišč

DELO OKROŽNEGA IN OKRAJNIM SODIŠČ V BOLJŠIH POGOJIH. — »STARI GREHI« V OBRAVNAVI PRED OKRAJNO SKUPŠČINO. — NAJVEČ KRIMINALI MED LJUDMI, KI IMAJO ZADOVOLJIV STANDARD. — PREMALO DRUŽBENE KONTROLE IN PREMALO ZANIMANJA ZA TA VPRAŠANJA V ORGANIH UPRAVLJANJA. — O OKORELIH PRESTOPNIKI NA ODGOVORNIH DELOVNIH MESTIH. — PREPREČEVANJE KRIMINALA JE KORISTNEJŠE OD KAZNOVANJA PO NASTALI DRUŽBENI SKODI.

Ko je v torek na zasedanju OLO predsednik Okrožnega sodišča v Celju tovariš Drago MAKAROVIC podal poročilo o delu Okrožnega in okrajnih sodišč ter analitično obravnaval negativne družbene pojave, ki so našli svojo zadnjo stopnjo pred porotami ljudskih sodišč, so se odborniki srečali z nekaterimi dejstvi, ki niso nova, ki jih zasledujemo že ves čas, odkar poznamo pojem gospodarske kriminala. Ko človek posluša nanizana dejstva, mora nujno priti do zaključka, da so naši organi pravosodja in ostalih služb, ki delajo na področju pregonjanja kaznivih dejanj, še vedno preveč osamljeni, da so še vse premalo storili tisti organi, ki bi lahko mnogo pripomogli, da se to družbeno zlo začne odstranjevati v družbi sami s preventivnimi sredstvi, z vzgojo, s pravilnejšo politiko razmeščanja kadrov itd.

Ko je tov. Makarović govoril o tem, da je odstotek kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminala nižji kot prejšnja leta, ni izključeval možnosti, da ta pojav kaže le navidezno sliko, ker je vprašanje, če je nedovoljno razvita družbena kontrola odkrila večji del deliktov?

Iz poročila je mogoče jasno razbrati, da je večina vzrokov za kriminal, pri katerem je oškodovana družba, leži v šibkosti evidence, v pomanjkljivi kontroli revizijskih organov. Nič manj vzrokov pa ne odpravi na dejstvo, da upravni organi temu vprašanju vse premalo posvečajo pozornosti.

Velik del krivde je treba pripisovati tudi dejstvu, da je naša kadrovska politika še vedno pomanjkljiva. Vredine in odgovorne položaje zavzemajo še vedno mnogi strokovno nesposobni ljudje, med njimi pa tudi del takih, katerih moralno-politične kvalitete niso v skladu s položaji, ki jih le-ti zavzemajo.

Podatek, da je največ storilcev iz vrst uslužbencev, katerih življenjska raven je neprimerno boljša od ravni večine v oškodovanih kolektivih, vsiljuje zelo zgovorne zaključke. Natolevnanjem o nesposobnosti samoupravljenih organov se le malokateri organ in organizacija ukvarja tudi s to problematiko. In vendar svetovni položaj ni ravno vzpodbuden za tako kratkovidno brezbriznost. Dejstvo, da so vse naše želje, vsa naša prizadevanja usmerjena k miru in miroljubnemu reševanju sporov, nas ne sme odvrniti od prizadevanj, da bi tudi najhujše zlo mogli prestreči pripravljeni. Naši delovni ljudje pa so vse premalo seznanjeni z novimi okoliščinami oboroževalne tekme, niso si na jasnem kaj bi storili, če bi do takega zla res prišlo. In ker vprašanje vojne in miru le ni odvisno od naših želja, potem je dolžnost vseh organizacij in organov, da množice pripravijo, kako bi bili čim manj prizadeti ob vsiljeni katastrofi, kako bi znali na izkušnjah minule voj-

nih organov za zapletene gospodarske naloge spodbija tla podatkov, da je komaj 4 odstotkov kaznovanih zaradi takega kriminala iz vrst upravljanja.

Delež krivde organov samoupravljanja je večji del v tem, tako lahko zaključujemo, da preveč zaupajo »strokovnjakstvu« in njegovi »poslovni spretnosti«.

Težko razumljiv pa je pojav, ki je bil že tolikokrat predmet razprav. Podatki potrjujejo pravo nepopolnost pri razmeščanju kadrov, ko gledamo le na strokovnost. Veliko primerov je, da so ljudje, ki so že stali pred sodiščem zaradi gospodarskega kriminala, dobivali ponovno taka mesta, kjer so svoje prestopke nadaljevali. Nekaj je takih primerov, ko človek pomisli, če jim ni bila ponujena bogatejša »malha« za izmikanje? Tako so morala sodišča, ob takih izkušnjah, sama uvažati tudi preventivne kazni s prepovedjo opravljanja enakega poklica za določeno dobo? (primer Ljudski magazin Celje).

Večji del pravnih zadev je še vedno s področja civilnih sporov. Veliko pomoč sodiščem dajejo sicer poravnalni sveti, toda še vedno je pravdarstvo v našem okraju zelo močno. Zlasti tu bi mogli z vzgojo in hitrejšim preoblikovanjem naše družbe veliko pripomoči.

Po razpravi o poročilu so o predlogih, ki jih je nakazal že predsednik Okrožnega sodišča in ki so jih prispevali odborniki v razpravi, glasovali in sklenili priporočiti občinam, da vsem tem vprašanjem posvetijo večjo skrb in da ukrenejo čim več pri preprečevanju kaznivih dejanj, kar je vsekakor mnogo bolje, mnogo koristnejše kot »zdravljenje« potem, ko je škoda že povzročena.

Tržaški komunisti na obisku v Celju in Velenju

V nedeljo so prišli v Celje na krajši obisk člani KPI iz Trsta. Šestindvajset komunistov iz Trsta, kolikor jih je bilo v delegaciji, so bili v glavnem delavci iz tržaških ladjedelnic, pristanišča, plavžarji in železničarji. Med gosti so bili tudi Millo Gastone, podžupan ene izmed tržaških občin, dalje Lino Hrevatin, član Glavnega odbora Tržaške konfederacije KPI, Franc Gombač, dolgoletni delavski aktivist in drugi vidni delavski voditelji v Trstu.

V Celju so obiskali Tovarno emajlirane posode, kjer so se tri

ure zadržali v prisrčnem razgovoru s predstavniki organizacije ZKS, sindikata, organov delavskega samoupravljanja in uprave podjetja. Tržaške komuniste so zanimala predvsem vprašanja o delavskem samoupravljanju, o proizvodnji, o našem zdravstvenem, socialnem in pokojninskem zavarovanju ter o vlogi Zveze komunistov. Razgovor je potekal v vzdušju obojestranske želje po zblizevanju. Italijanski tovariši so kazali veliko zanimanje za naše oblike izgradnje socializma in čeprav razprava ni bila organizirana vnaprej, so vendarle dobili številne izčrpne odgovore o našem sistemu.

Ogledali so si tudi tovarno, ki pa žal ni bila v pogonu in gostje niso mogli priti v stik s kolektivom. Predstavniki kolektiva »Emajlirke« so tržaške tovariše povabili, naj bi obiskali kolektiv še ob kakšni priliki in obdržali stike. Obojestransko so izročili pozdrave: Tržaški tovariši so preko predstavnikov pozdravili celjske kolektive, sami pa so ponesli pozdrave delovnih ljudi našega mesta delavcem v Trst.

V nedeljo je delegacijo 46 italijanskih komunistov sprejel in pozdravil v Velenju sekretar občinskega komiteja ZK Soštanj tovariš Stane Ravljen. Po slavnosti ni izmenjavi zdravil in pogostitvi so si gostje ogledali nadpovršne naprave novega jaska v Prelogah, restavracijo »Jezero« in mesto Velenje. Po ogledu so v razgovoru v sejni dvorani DŠ Rudnika lignita Velenje postavljali vprašanja o gradnji Velenja in o problemih komunke.

Zanimiva je predvsem izjava, da sedaj jasneje gledajo na našo stvarnost in da so srečni, ko sami vidijo deželo, v kateri upravlja neposredni proizvajalec.

K.

VREME

za čas od 22. marca do 1. aprila

Kratkotrajne snežne padavine je pričakovati okrog 22. marca Med 26. in 29. marcem večje padavine (sprva sneg, pozneje dež).

Politični „Veli Joža“

— Kako ti odreže, sem ga vprašal.
— Grozno. Uničilo me bo. Toliko dela, toliko dolžnosti, sestanki, posveti, konference, predavanja. Toliko je vsega, da zapušcam eno sejo ob polovici, da bi mogel biti na drugi v drugi polovici. Kaj hočeš, žrtve socializma...
— No, zdaj bo bolje. Razbremenjevanje, rotacija. Od dahnili se boš!
— Pa mu je vzelo sapo.
— Razbremenjevanje? Rotacija? Kje pa so kadri, te vprašam? Le poglej. Sedem let sem že sekretar osnovne organizacije ZK. Kdo jo naj prevzame? Tu me že ne bodo mogli razbremeniti. Odbornik sem. V redu. Toda v moji volili enoti bo težko... Komu naj prepustim funkcijo na terenu? Potem pa funkcija v športnem klubu. To je moj konjiček. Če hočejo, ne bom šel ven!
— Veš, pa le ni prav, da ne spustiš drugih blizu. Saj vendar vsega ne zmoreš... sem skušal ugovarjati.
— Pa je zapotegnil obraz v užaljeno zmrdko rekoč:
— Sicer pa, če že hočejo, lahko kar vse pustim. Toda rečem ti, da me bodo še iskali...
Potem jo je odevrl na nov sestanek, kjer bo ta dan že četrti rutinersko razvijal misli o tem kako neizčrpen je vir ljudskih sil, neodkrita rezerva, ki je ne znamo poiskati...
ček

REZERVIRANO

za stanovanjsko naselje

Stanovanjska izgradnja v Celju je pomaknila še pred letom z »Doka« proti severu. Na Dolgem Celju je v zadnjih dveh letih zraslo veliko stanovanjskih blokov in severno od Dečkove ceste. Ta del našega mesta je mena tudi prvi, ki istovrstno dobiva novo šolo, ko je naselje šele

v širši izgradnji. Prej ali slej bo treba zgraditi še ostale objekte od igrišč, otroškega vrta z večjo zmogljivostjo, predvsem pa močnejši trgovski in obrtniški center. Za nadaljnje potrebe po stanovanjih je določen zelo primeren zemljiški kompleks pod južnim pobočjem Golovca med Maribor-

ske in Dečkovo cesto. Tu bo v prihodnjih letih zraslo veliko naselje za približno tisoč družin. Slika prikazuje del velikega močvirnega travnika, ki bo po ureditvi melioracijskega sistema pripravljen za veliko gradbeno področje.

Vprašanja narodne obrambe na množično osnovo

Ob neki priliki je tovariš TITO dejal: — Delajmo, kot da bo sto let mir in pripravljajmo se, kot da bo jutri vojna! — To globokomunno geslo nam le malokdaj pride na misel. To pa zaradi tega, ker mislimo, da so obrambne naloge dežele stvar vojaških organov in komisij pri ljudskih odborih. Mimo zato postavljanih organov se le malokateri organ in organizacija ukvarja tudi s to problematiko. In vendar svetovni položaj ni ravno vzpodbuden za tako kratkovidno brezbriznost. Dejstvo, da so vse naše želje, vsa naša prizadevanja usmerjena k miru in miroljubnemu reševanju sporov, nas ne sme odvrniti od prizadevanj, da bi tudi najhujše zlo mogli prestreči pripravljeni. Naši delovni ljudje pa so vse premalo seznanjeni z novimi okoliščinami oboroževalne tekme, niso si na jasnem kaj bi storili, če bi do takega zla res prišlo. In ker vprašanje vojne in miru le ni odvisno od naših želja, potem je dolžnost vseh organizacij in organov, da množice pripravijo, kako bi bili čim manj prizadeti ob vsiljeni katastrofi, kako bi znali na izkušnjah minule voj-

ne braniti svojo domovino, kako bi s priučenimi in privzgojenimi metodami zaščitili ter obrambe uspeli zmanjšati posledice. Zaradi tega bo nujno potrebno, da bodo vprašanja obrambe dežanske zajele v tvorni krog vse naše delovne ljudi preko vseh organizacij, organov, vse tja do razprav in dela v kolektivih samih. Zvezni odbor SZDL pripravlja ustrezen načrt za tako množično delo na področju narodne obrambe, o tistih vprašanjih pa je pred dnevi razpravljala tudi Okrajni ljudski odbor v Celju na zasedanju obeh zborov. Popolnoma napadno pa bi bilo, če bi sklepali, da je položaj v svetu trenutno tako zapleten, da načenjamo to vprašanje. Dejstvo je le, da zamudno vendarle začnemo doprinositi.

k-

Več pomoči mladim

V nedeljo je živo razpravljalo na letni konferenci ZK Rudnika lignita Velenje preko 350 članov o konkretizaciji smernic III. plenuma ter v temeljiti analizi ugotovilo, da so tako posamezniki kot organizacija ZK v celoti prispevali velik delež pri uvajanju ekonomskih enot. Ta poudarek je bil umesten, kajti ravno rudnik ima svoje specifičnosti v zvezi z jamskimi obrati in gotovo je bilo težje uvajati ekonomske enote v teh pogojih kot v vsebinsko zaključeni enoti drugih podjetij. Po uvodnih mislih in referatu tovariša Jožeta Marolta, je razprava ocenila delo komunistov in ugotovila, da celote ni moč soditi po nekaterih posameznikih, ki resnično niso odigrali svoje vloge. Kritizirana je bila predvsem nezadostna skrb za

klub mladih komunistov, katerim bodo v bodoče posvetili večjo pozornost in jih seznanjali s programskimi načeli ter jih vključevali v delo. Doselej je v vrstah mladinskega aktivnega deloval le 25 od 114 mladih komunistov, čeprav jih gotovo srečujemo v dru-

gih organizacijah ali društvih, vendar ne more biti zagotovilo, da je njihovo delo v redu.

Konferenca se je izognila obširnejši analizi proizvodnje zaradi predvidenega sindikalnega občnega zbora, ki bo v nedeljo, 25. marca.

CELJANI - TRETJI

V organizaciji domačih šahistov je bilo v nedeljo v Zalcu tradicionalno srečanje mestnih šahovskih reprezentanc Slovenije. Med štirindvajsetimi ekipami so zmagali Mariborčani, ki so zbrali 50,5 točke, druga je bila Ljubljana 48, tretje Celje 44,4. Jesenice in Novo mesto itd.

Tretje mesto je za Celje lep uspeh, saj so pustili za seboj celo favorite iz Zelenjane kot Jesenice, Domžale, Kranj itd. V dvoboju z Jesenicami so Celjani dosegli največjo zmago 5:1. Takšnega uspeha proti tej ekipi ni

doseglo noben drugo moštvo. Lep uspeh (5 in pol : pol) so Celjani dosegli tudi v dvoboju s Kranjem. V oddelčnem dvoboju za drugo mesto pa so izgubili srečanje z Ljubljano 4 in pol : 1 in pol. V tem dvoboju se je zlasti poznala velika utrujenost igralcev.

Pri Celjanih je bil najboljši Pešec, ki je zbral osem in pol točk. Razen njega so se odlikovali še Strahar, Rervar in Jazbec po 8, ter Ojstrel in Janežič.

Oči so obrnjene k...

Nekatere izkušnje iz Emajlirke

V EMAJLIRKI DOBI OBISKOVALEC, KI PODJETJA ŽE DALJ ČASA NI OBISKAL, A GA DOBRO POZNA, MOČAN VTIS. KAJTI TO NI VEČ STARA »EMAJLIRKA«. NIKJER NI VEČ NIZKIH STROPOV IN TEMAČNIH DELOVIŠČ. VELIKE PROSTORNE IN ZRAČNE HALE SO ZUNANJA PODOBA SPREMENJE. BOLJ BISTVENA PA JE VSEBINSKA SPREMEMBA V TOVARNI DVEH LEVOV — SPREMEMBE TEHNOLOŠKEGA POSTOPKA IN NOTRANJJI ODNOSI V KOLEKTIVU.

Namreč rekonstrukcija — posebno gradnja dveh sodobnih električnih peči, polzkusi s proizvodnjo na tekočem traku in z inžirsko proizvodnjo pa spremenjajo v osnovi sistem dela.

Prav dobro se namreč lahko še pomnilno velikih kupov polizdelane posode, ki je včasih ležala v kupih povsod. Tedaj drugače tu ni bilo mogoč, saj na obeh starih plinskih pečeh tudi ni bilo možno premeniti postopka. Z dograditvijo novih peči, pa so postopek razdelili, in sicer tako, da je proizvodnja kontinuirana. Nič več ni namenjav med sušenjem in zgajanjem temeljnega emajla in sušenjem ter zgajanjem površinskega emajla. Sedanji postopek v Emajlirki je urejen tako, da služita obe stari plinski pečji za zgajanje temeljnega laka, v tej fazi dokončana posoda pa takoj nadaljuje pot — nanesejo površinski emajl, ga posušijo in posodo dokončno izdelajo.

Razen tega so v Emajlirki letos uvedli še eno novost — linjski sistem proizvodnje. Doslej so posodo v Emajlirni obdelovali pač tako kot so prihajali polizdelki iz surovinskega oddelka. Sedaj so tudi proizvodnjo v surovinskem oddelku prilagodili tako, da rezervirana linija poteka od začetka proizvodnje do končne obdelave nemoteno in brez prekinitev. Ta sistem dela je res sicer v pozitivnem obdobju, vendar se že

sedaj kažejo prednosti. Bistveno se je zmanjšal čas izdelave enega kosa posode, zaposleni ne menjujejo nenehno artikla, s tem se poveča brzina in kvaliteta izdelkov, bistveno spremenjeni pa so tudi pogoji planiranja in zasledovanja proizvodnje, kar olajšuje delovne ekonomske enot. Razen tega je s tem tudi tesnejša povezava med ekonomskimi enotami.

Značilne pa so nekatere težave, ki so se pojavile v zadnjem obdobju. Tako je epidemija gripe povzročila precejšen zastoj, gradbeni dela (nečistoča), ki še trajajo vplivajo na odstotek izmedkov, nekateri člani kolektiva pa so tudi napak razumeli bistvo ekonomskih enot. To so trije elementi, ki so vplivali na poslabšanje kvalitete in zavrzanje proizvodnje. Vendar teh elementov ne kaže zamenjati s spremembami v tehnološkem postopku.

Kolektiv Emajlirke pa skuša slabosti, ki izvirajo iz nekaterih objektivnih pogojev in one subjektivnega značaja premagati s požrtvovalnostjo. Tako so v nedeljo prostovoljno delali več dopoldan, da bi nadoknadili izgubljeno. Istočasno pa temeljito preučujejo podrobnosti vzroke za nekatere slabosti. Rešitev je le ena — slabosti odpraviti, kajti sicer bi se zgodilo, da bi vse kar bi s pozitivnimi spremembami pridobili, hkrati tudi zaradi nepotrebnih slabosti izgubili. Pravilo namreč

reč, da smoter napredka ne more biti zakrivanje trenutno nastalih slabosti. Temu stališču res ni

možno oporekati, kajti prav to so bistvene in smiselne naloge delovanja ekonomskih enot.

Nanašanje površinskega emajla
Telefonski pogovor v središču ekonomske enote »Emajlirnica«.
Pogled v sosednjo ekonomsko enoto. Na tem mestu so včasih bila le majhna vrata
Premikajoča se ploskev — polna posode — daje ritem proizvodnji

Potrebno je več pozornosti

Na zadnjem posvetovanju predstavnikov večjih gospodarskih organizacij iz celjskega okraja je tovariš Jože Ančik opozoril na nekatere slabosti, ki škodujejo našemu gospodarstvu in razvoju družbenih odnosov nasploh.

Najprej je opozoril, da so naša podjetja vse preveč širokogrudna pri dajanju podatkov inozemskim gospodarskim partnerjem, ki znajo zaupljivost in gostoljubnost izkoristiti. Tako se celo dogaja, da nekateri tuji zastopniki tudi po večkrat obiščejo naša podjetja, a pri tem ne sklenejo nobene pogodbe. Razen tega so tudi v gospodarskih organizacijah vse preveč površni pri obravnavanju poslov iz naših meja. Razumljivo je, da tak odnos lahko gospodarski organizaciji samo škoduje, posredno pa škoduje tudi skupnosti, ker se gospodarska organizacija, ki je pri dajanju podatkov inozemcem preširokogrudna, znajde na tujem tržišču na že pripravljeno in uničujočo konkurenco. To pa je v sedanjem obdobju, ko dajemo poseben poudarek izvozu, lahko zelo škodljivo.

Tovariš Ančik je hkrati tudi opozoril na pojave gospodarskega kriminala. Res je, da bi težko rekli, da se ta v zadnjem času širi, res pa je tudi, da ni možno zaznamovati upadanja; medtem pa tatvine in kaznivá dejanja na račun zasebne lastnine hitro padajo. Zlasti zanimivo pa je, da so organi varnosti v preteklem letu odkrili zelo veliko primerov prilaščanja družbene imovine. To je posledica predvsem visoke strokovne usposobljenosti varnostnih organov in hkrati dokaj čudnega pojmovanja nekaterih ljudi — ki mislijo, da si bodo s

postopnim prilaščanjem družbene lastnine lahko izpolnili megalomanske želje — in pa slepega prepričanja, da bodo ostali skriti in nekaznovani. Toda oboje je le utvara. Hkrati pa nas ti primeri opozarjajo, da je v gospodarskih organizacijah potrebno ustvariti tak sistem poslovanja, ki bo onemogočil pojave prilaščanja. Malomarna notranja organizacija in pomanjkanje kontrole namreč včasih po nepotrebnem navede ljudi na kaznivá dejanja. Pri šibkih ljudeh še vedno velja prepoved »priložnost ustvari tatut«.

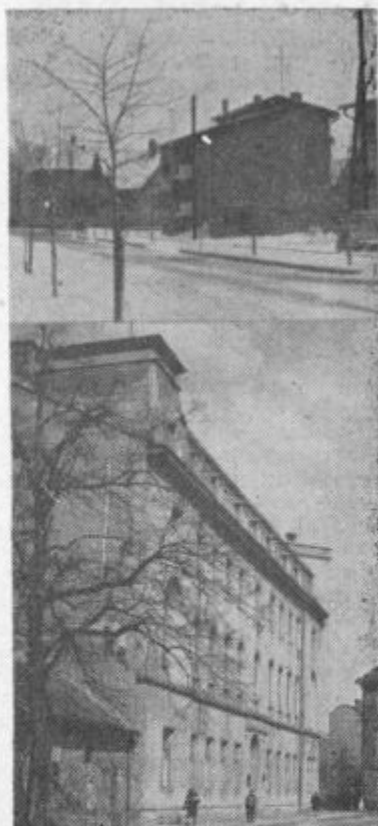
Zaradi tega bo potrebno predvsem proučiti pogoje, ki so omogočili v posameznih podjetjih prilaščanja in razumljivo te pogoje odstraniti.

Uspešno delo Delavske univerze v Konjicah

Na seji upravnega odbora Delavske univerze v Konjicah so ugotovili, da so naloge na področju izobraževanja v večini primerov zadovoljivo opravili. Lepe uspehe so dosegli zlasti tam, kjer so za to področje pokazale zanimanje še gospodarske in politične organizacije. Predavalnica konjske Delavske univerze je vsak popoldan zasedena. Nekoliko slabše so uspevale šole za starše, katere so morali v nekaterih krajih celo ukiniti.

V. L.

FOTOZAPISEK iz Celja

Tokrat smo se odločili kar za Celje. Kot po vsem okraju so bili za to obdobje značilni hitri prehodi na spomladansko vreme in znova prav 21. marca nazaj v zimsko počutje. Konec preteklega tedna so bili dnevi še strupeno hladni, turobni in dolgočasni. Nekoliko zasnežene ulice so bile puste, (prvi posnetek) po njih je zavijal le veter. Nedelja je prinesla spremembo. Sonce je posijalo kot že dolgo ne, zrak je bil kristalno čist, celo v mestu pred Narodnim domom (drugi posnetek) je bilo prijetno kljub gradbiščem (bančno poslopje in sodna palača). Prvi nedeljski izleti so pomenili prijetno spremembo za družine in parčke, za malčke še bolj.

Nas so zanimali gradbeni problemi, saj pomeni pomlad tudi intenzivnejšo gradnjo. Najprej smo se ustavili pri obeh stavbah pri enodružinski hiši v gradnji in pri dveh blokih. Kot mnogi Celjani, smo si zastavili vprašanje, kaj je v sedanjem obdobju smotrnejše. Dražje in privlačnejše stavbe za eno, dve ali največ štiri družine — ali pa stolpici in stolpnice, torej blokovna in cenejša gradnja. Vprašanje je torej: »Tako ali tako?« (tretji ali četrti posnetek).

Bržčas bi se nam prehitra odločitev za eno izmed alternativ maščevala. Kajti med Celjani obstajata dve različni mnenji, ki jih vneto brani. Oni, ki imajo manjša stanovanja v novih blokih, že nekaj časa trdijo, da so premanjha in si žele večjih. Nič nenavadnega — človeške želje in stremeljenja se pač stopnjujejo. Oni pa, ki nimajo niti primerne stanovanja, teh pa je v Celju veliko in vedno več, pa odločno nasprotujejo gradnji predragih stanovanj. Trdijo, da je potrebno najprej rešiti akutne probleme stanovanjske stiske in za vselej odpraviti primere, ko ljudje stanujejo v neprimernih in celo zdravju škodljivih »stanovanjih za silo«. Če pri tem še upoštevamo razpravo v Ljudski skupščini in njene zaključke: »Prva naloga komun na področju stanovanjske izgradnje je povečanje števila novozgrajenih stanovanj, se bomo že laže opredelili za manjša, a zato več stanovanj.

Nas peti posnetek je tudi precej ilustrativen. Prikazuje nam nov dom trgovskih učencev, ki ga zakriva baraka. To je najprej za Celje ki slovi po tem, da je urejeno, neprimerno; a je še bolj neprimerno, če vemo, da v tej baraki stanujejo ljudje.

Ta teden smo se pomudili za nekaj časa tudi v naši tiskarni. Obiskali smo nove prostore kartonaže. Doslej so delavke tega oddelka v »Celjskem tisku« delale v zares neprimernih prostorih. Zato se je delavski svet že pred letom odločil, da bo za ureditev novih prostorov namenil precejšnja sredstva. Iz bivših garaž prostovoljne gasilske čete so arhitekti in gradbeniki uredili zelo lepe in zračne proizvodne prostore. Istočasno pa je delavski svet sklenil, da bo za ta oddelek nabavil tudi sodobnejše stroje. Tako je ekonomska enota že dobila nov vezalni stroj (šesti posnetek) pa tudi nekatera druga dela, ki jih sedaj še opravljajo ročno (sedmi posnetek), bodo mehanizirali.

Javni delavci v novih pogojih

Pred dnevi je bilo v Celju plenarno zasedanje zastopnikov sindikata delavcev in uslužbencev javnih služb iz celjskega okraja. Plenarnega zasedanja se je udeležil tudi predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Celje tov. Jože Jošt.

Obpravnavali so predvsem pereče probleme prilagajanja javnih služb splošnemu družbenemu razvoju in o problemih, za katere so javni delavci predvsem v zadnjem času zainteresirani; o sistemu nagrajevanja v ustanovah. Pri tem so poudarili, da je to ena najpomembnejših nalog za letos, ki jo bodo morali reševati

s precej realizma in z doslednostjo. Pri tem so še posebej pohvalili pripravljenost Zavoda za napredek gospodarstva, da izdela osnovne elemente za sistem razdeljevanja osebnih dohodkov za prosvetne delavce in nekatere ustanove. Vendar se pri tem strinjajo s priporočilom zavoda, da bo potrebno tesno sodelovanje in prizadevanje kolektivov in da je sodelovanje Zavoda treba vzeti kot pomoč za tista dela, ki zahtevajo strokovnost na področju izdelave pravilnika za delitev čistega dohodka in osebnih dohodkov.

-mi

Med razpravo tovariša Zagoričnika

ZASKRBLJUJOČ PRIMER

Učni uspehi, zanimanje za delo in sploh nezainteresiranost za dogajanja v okolici so bili znaki, ki jih je kazal mlad proizvajalec v tem podjetju. Vzrok za to je vsekakor moral obstajati. V mnogih podjetjih bi morali uporabljati disciplinske kazni, grajanja ali

bolestnega primera dati prednost — rešitvi vprašanja: »Kaj je povzročilo take reakcije?«. »Kaj mu nenehno stanje pomeni?« ali »Kaj hoče s tem doseči?«. Pustimo njihova prerokanja ob strani in upoštevajmo dejstvo, da so pomembni odgovori na vsa tri vprašanja. Kajti gotovo je teoretično in praktično potrebno vse troje;

vsiljevanja negativnih lastnosti.

Od tu do rešitve naslednjega vprašanja ni bilo daleč. Ta mladi človek je izgubil vsako perspektivo. Izgubil je vero v svoje mladostne ideale. Zaradi slabih gmotnih razmer se spričo »preskromne« garderobe ni mogel pojaviti ob slavnostnih priložnostih med sovrstniki, ni mogel na ples; izogibal se je ulice, ker je čutil vse pogleds na sebi, s tem pa se je še bolj navezoval na domačijo, kjer je alkohol razdeljal vse pogoje tudi za strpno sožitje.

POVSOD PRIVIDNI SOVRAŽNIKI

Tako se je v tem mladem človeku vcepilja sicer le zmotno prepričanje, da je obkrožen le s sovražniki. Starši so mu sovražniki!? Sošolci so nekaj »drugega«!? Na cesti ga vsi gledajo kot nekaj posebnega!?... Prav nič

čudno ni, da je izgubil vero v svoje cilje in da jih je zavrgel, saj so se mu ob teh pogojih zdeli nedosegljivi. In tako smo tudi pri odgovoru na tretje vprašanje. Zastavil si je neposreden cilj — beg pred družbo, beg pred stvarnostjo, zamaknil se je vase — vsaj začasno, dokler bo pač šlo. Odtod tudi popolna nezainteresiranost.

Od tod tudi domala izgubljen mladenič; res izgubljen, če bi v podjetju problema ne obravnavali temeljito in podrobno, če bi se zadovoljili s formalno rešitvijo. A se niso. Našli so preproste rešitve za vsa tri vprašanja.

DOBRA VOLJA VELIKO POMENI

Najprej je potrebno mladina iztrgati iz družine, ki mu še tako ničesar več ne pomeni. Odtrgati ga je treba neznošnim razmeram, slabim vplivom in socialni ogro-

ženosti. Tega pač ne bo težko storiti, ker je trgovinska zbornica tudi obljubila denarno pomoč za ves čas učne dobe. S tem se bodo pogoji za mladega človeka spremenili, odpadli bodo vsi dejanski in navidezni sovražniki, lahko se bo bolj spontano vključil v družbo vrstnikov, manj bo boleste pripravljenosti na obrambo in v tem je tudi pogoj, da znova osvobodijo pozitiven življenjski smoter. Res je, da bodo leta gorja morda pustila sledove, res pa je tudi, da so pri »Merxu« s tem rešili eno življenje, ker je bilo dosedanje življenje tega mladega človeka premočrta pot navzdol.

ALI TO NI HVALEVREDEN PRIMER, PRIMER KI BI MORAL SLUŽITI KOT SVETAL VZOR TUDI DRUGIM? KAJTI TOKRAT NE GRE ZA FANTASTIČNE VSOTE, GRE PA PREDVSEM ZA RAZUMEVANJE IN DOBRO VOLJO — OBOJE PA LAHKO SKUPAJ USTVARI VELIKE REČI.

Pogoj je zavračanje »PRIMITIVIZMA! PRAKTICIZMA! FORMALIZMA! in ne nazadnje »BICIKLIZMA!« Mile Iršič

Tokrat brez formalizma

pa bi na kak drug način skušali s silo »zadevo« spraviti z dnevnega reda«. Pohvalno je, da v tem podjetju niso tega poizkušali, ker bi ničesar ne dosegli. S tem pa so tudi lepo dokazali, da obstaja velik razloček med personalno službo in kadrovskim oddelkom, če tega razločka seveda ne jemljemo formalno.

BREZ TEORIJE PRAVILNA POT

Nosilec posameznih psiholoških struj se še vedno prepirajo, čemu moramo pri analizi podobnega

da se odstrani vzrok, da mlad človek dobi nazaj pozitiven smoter in da zapusti negativnega.

S tega stališča so izhajali tudi v tem podjetju, in sicer ne da bi se posebej poglobljali v posamezne teoretične aspekte problema. Skušali so ga analizirati preprosto, človeško — človeško pa ga tudi rešujejo.

Najprej so pogledali, kako mladinec živi. Takoj so zadeli v črno. Neznošni življenjski pogoji, socialna ogroženost in pomanjkanje vzgoje ali še bolje — preveč

Zabavni ansambel »Elektro«

Tudi domači IMAJO VREDNOST

Te dni se je v Soštanju zgodila prava redkost. V polno nabiti dvorani je občinstvo pokazalo izredno priljubljenost domačega zabavnega ansambla »Elektro« in tudi to, da se začena ponovno prebujati interes domačinov, za domačo kulturno-zabavno dejavnost. Res je, da je zadnje čase bila nezainteresiranost v skladu s »velikim spanjem« sekcij Svobode, ki razen običajnih praznov ni imela pravega programskega dela. Kaže pa, da je temu kraj. To daje slutiti predvsem dokajšen dotok sredstev, kar je tudi za amatersko dejavnost osnovni predpogoj. Z ustanovitvijo društva »Elektro«, ki je zajelo v Soštanju sekcije družabnega in športnega življenja ter prevzelo iniciativo v roke, je ponovno prebit led hladnega odnosa in kulturnega spanja.

Odločilno pri ponovnem prebujanju je pomoč in razumevanje kolektiva Termoelektrarne Soštanj, ki je dal sredstva in omogočil, da je prišlo do ustanovitve izredno kvalitetnega zabavnega ansambla, katerega vodi tovariš Silvo Tamše — znan komponist domačih polk in valčkov ter glasbeni vzgojitelj.

Ansambel so ustanovili jeseni 1959. leta. Kolektiv Termoelektrarne je poskrbel za nove instrumente in ostalo, 10 članov pa je pri vajah in temeljitim študiju prebilo nešteto ur. Kje se da to izmeriti in nagraditi?

Prepričljivo nam govori o njihovem delu izredno lepa ocena na okrajni reviji v Rogaški Slatini in podobna na ne preveč dobro organizirani republiški reviji v Kopru.

Večina članov ansambla je iz vrst kolektiva termoelektrarne. Tako v Soštanju kot v Velenju, kjer se je ansambel predstavil z večerom popevk in zabavne glasbe, je žel čudovit uspeh. Ta večer je tako »vžgal«, da so izvajalci morali štirikrat ponav-

ljati komade, medtem ko je solist — jazz trobente doživel aplavz med izvajanjem.

V svoje vrste pa so vključili tudi tri domače talentirane pevce, ki so s prijetnimi glasovi interpretirali moderne popevke.

To je bil start. Sedaj bo ansambel s svojim bogatim sporedom obiskal bolnike v Topolšici, predvideva pa gostovanje v Mežiški dolini, Slovenjgradcu, v Celju in koncert za Elektrogospodarsko skupnost v Trbovljah.

Šele na začetku poti

V Tovarni usnja v Soštanju so doslej izdelali osnutek pravilnika o delu ekonomskih enot ter o delitvi dohodka podjetja in osebnega dohodka. Uvedba dela po ekonomskih enotah pa bo predvidevanja v osnutku še izpopolnila in vodila do končnega osnutka. V naslednjih 2 do 3 mesecih bodo poizkusno uvajali predvideno metodologijo. Stimulacija za doseganje večjih osebnih dohodkov je predvsem na prihrankih pri obratovni režiji in na doseganju kvalitete. Osnova celotne vskladitve pa tiči v koordinaciji proizvodnje z načrtom prodaje, kar pa je v usnjarski stroki z ozirom na nehomogeno surovino možno doseči le z bolj specializirano proizvodnjo. Ob ravnanje pri sestavi osnutka so pokazale težnje, da naj bo ekonomska enota čim manjša, kajti le v tem vidijo proizvajalci možnost ekonomskih enot.

-ik

GLAVNA SKRBE OTROCI

Pot nas je zapeljala v novo mesto, kjer sta skrb družbe in trud delovnih ljudi v enakem razmerju. Poleg reševanja težkih nalog je Velenčanom s podobnimi stanovanji dano v upravljanje veliko družbenih sredstev. Da bi spoznali tudi njihov odnos do skupne lastnine, smo poiskali tajnika stanovanjske skupnosti tovariša Gorogranca, ga sneli kar na njegovem službenem obhodu in navezali pogovor.

● Ali imate v svojem obsežnem področju kakšne težave in v čem se zrcalijo?

● So težave. V našo stanovanjsko skupnost sodi 150 hišnih svetov, 6 servisov, skrb nad otroškimi vrtcem in vse to opravlja mo štirje uslužbenci v enem samem prostoru — mali pisarni. Ni čuda, če ste me našli na terenu. Vem, moral bi še več kot doslej posvetiti svoje delo delovanju hišnih svetov, t. j. biti z njimi v stalnih stikih. Vendar pa moram reči, da imajo posamezniki pravo srečo, da me najdejo. V pisarni ni prostora za pogovore o težavah in zato neredko kakšno stranko sprejemam kar doma (seveda po službi).

Sredstva sklada stanovanjske skupnosti so izredno pičila. 3 % od najemnine nam dajo 150.000 dinarjev mesečno, mesečni prijemki štirih uslužbencev pa znašajo v bruto znesku 130.000 dinarjev. Če bi obremenili servise s prejemki vodje radiotehnične delavnice in honorarnega knjigovodje, bi dvignilo ceno storitvam, kar pa ni naš namen.

● Koliko servisnih služb imate? Ali prebivalci Velenja iščejo usluge le-teh?

● Imamo pralnico, krpalnico, radiotehnično in mehanično de-

lavnico, slikopleskarski obrat in zbiralnico za kemično čiščenje. Skupno imamo zaposlenih 16 ljudi. Cene so dostopne, usluge dobre in že zelo iskane. Za primer: cena pranja, likanja in zložitve srajce je 55 dinarjev.

● V čem se odražajo pozitivne lastnosti hišnih svetov?

● Delovanje hišnih svetov in v večini primerov samih lastnikov stanovanjske pravice je dokaz močne rasti družbenega upravljanja. Le redki so primeri, ko se posamezniki premalo zavajajo, da so enako odgovorni do družbene kot privatne lastnine in

prav tako redki so primeri nepreračunljivega uporabljanja skupnih sredstev.

● Kako je uspel zbor volivcev stanovanjske skupnosti in katere obveznosti je sprejel za bodoče delo?

● Menim, da število obiska, ki ni bil najboljši, le ni v skladu z delom volivcev. Najvažnejša obveznost pa je sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za gradnjo dveh otroških igrišč in honorarno nastavitve čuvaja za čuvanje igrišč in nadzor nad malčki.

-ik

NOVI KADRI

Pred dnevi je uspešno prestalo preizkušnjo 27 kandidatov knjigovodskega tečaja prve stopnje pri delavski univerzi v Velenju in pokazali so solidno znanje. Vsi so se odločili, da bodo nadaljevali s tečajem druge stopnje. Ti tečaji so izredno pomembni zaradi velikih potreb po knjigovodjih z uvedbo samostojnih obračunskih enot v podjetjih.

PRIDOBITEV

Pred dnevi je 32 kandidatov politične šole v Soštanju in v Velenju pristopilo k izpitom in v zagovorih svojih nalog pokazalo zavidanja vredno znanje s področja političnih ved. Ti komunisti pomenijo novo in veliko pridobitev za uspešnejše reševanje težkih nalog rasti delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja v komuni. -ik

Obvezno fluorografiranje

Na zadnji seji ObLO je bil sprejet sklep o obveznem brezplačnem fluorografiranju vseh prebivalcev občine Soštanj rojenih do leta 1943. Za izvedbo je bil imenovan poseben odbor. Kdor se ne bo odzval ali bo ovi-ral delo fluorografske ekipe, bo kaznovan z denarno kaznijo 10.000 dinarjev.

Nove klavnice

Zaradi nezadovoljivih pogojev v sedanji klavnici v Soštanju in zaradi potreb vse Saleške doline je Svet za gospodarstvo sklenil, da Kmetijska zadruga Soštanj preskrbi investicijski program za gradnjo nove klavnice. Lokacija se predvideva zapadno od Soštanja.

Dokler delajo usnjariji v takšnih pogojih, dosegaajo dovolj...

Poznate mojo hibo?

(Črtica)

Sem samokritičen in sem doslej spoznal na stotine drobnih napak v svojem delu, a šele razmah neposredne demokracije mi je pomagal odkriti mojo največjo hibo, ki pa je bila že dlje časa jasna kot na dlani vsem, le meni ne. Odločil sem se bil (po odločilnem »ja« moje boljše polovice in soglasnostjo obeh sinov), da zapustim vrste šolnikov. Namenil sem se tjakaj, kjer merijo storilnost z metri, tonami in višjimi dohodki.

Z obvezno vojaščino mi je poteklo že četrto leto po diplomirani pred nekaj dnevi sem zalil 28. rojstni dan s trpkim trpkim teranom, kateremu je sledila odpoved in romanje — in uglašil sem se z muhastim vremenom, ki letos pravo atomsko menjuje toplotne občutke.

Preromal sem dolino po dolgem in poprek, se najedel vljudnosti in naučil neverjetne računic, ki mi ni bila doslej poznana. »Kaj?« so se čudili. »V stran hočete?« Kje pa boste imeli 160 dni dopusta in kje boste delali le 4 ure dnevno in še to s tremi odmori?

»Neverjetno?!« so zmajevali in ugotavljali, da sem se »skregal s kruhom«.

Govoril sem prepričevalneje kot kdajkoli v žoli, dokazoval in slednjič ves obupan dahnil: »Ljudje, ali bi delali za 22.500? Po novem pa celo za 500 dinarjev manj, ker sem več časa posvetil

»Svobodni kot strokovnemu izpitu.«

Glave so klonili, toda nekdo je rešil položaj s honorarji, ki so baje že nešteto fičkov pripeljali pred prag šolnikov. Dejali so, da me bodo obvestili, če...

In spoznal sem, tokrat celo brez terena, da moram iskati službo tam, kjer me ne poznajo. Zena pa je krivila zadah po knjigah, ki se baje drži filozofov.

Toda enkrat sem hotel biti odločen, in ko je moj up bil nekje sredi življenjske Galaksije, ter sem že z obljubo in stiskom roke slanel zmago (zmenil sem se za službo pomožnega knjigovodje pri velikem podjetju), je sam orag odnekod pricital starega znanca, ki je kljub rotnemu mojih oči, ves srečen započel mojo usodo z enim samim stavkom. »Tovariš profesor...«

Skoro so mi zamerili; bolj-ših mest pa niso imeli.

Ob pelinkovcu, ki ga žulim, spoznavam, da je moja nada v obratnem sorazmerju z računateljevo, ki me je očeto-ovsko potrepljal po ramenu, rekoč: »Se bomo že pretolkli!«

Verjel bi mu, če bi imel bolj prav kot moja bolna žena in zdrava sinova, ki bosta v maju slavila rojstne dneve. Se huje pa mi je, da vam moram zaupati čudovito verziranost v pomožnem podedju gospodinjkega knjižopod-stna. Torej vsi poznate mojo hibo!

-ik

RIŠE:

JANEZ MLAKAR

PO NOVELI
JACKA
LONDONA

MAPUHOV BISER

PIŠE:

STANE POTOCNIK

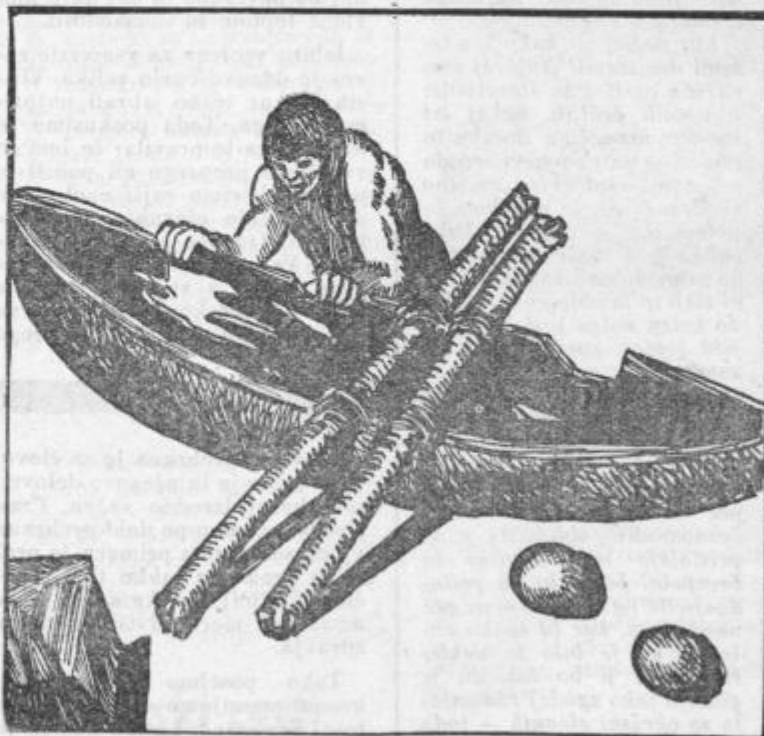
51.

Vendar se je po eni uri vseda in strmela v utopljenca. To ni mogel biti nihče drug kot nemški Zid Levy, ki je kupil biser in ga odnesel s sabo na »Hiro«. »Hira je torej potonil«, si je rekla Nauri. Spazila se je k miru. Skozni raztrgano srajco je zagledala usnjen pas za denar. Dih ji je zastajal, ko ga je smejala. Odprla je predalček za predalčkom, a vsi so bili prazni. Odprla je zadnjega in v njem je bil Mapuhov biser — edini, ki ga je trgovec kupil na tem potovanju.

52.

Odplazila se je proč, da bi ušla kužnemu smradu, ki se je širil od trupla in od pasu, in si ogledala biser. Potežkala ga je in nežno trljala po dlaneh, a v njem ni videla nobene posebne lepote. Pomenil ji ni drugega kot hišo. Vsakokrat ko je pogledala biser, je videla novo hišo z vsemi podrobnostmi, z uro in verando in okroglo mizo. To je bilo zagotovo nekaj, za kar se je splašalo živeti.

53.

Odtrgala je kos od ogrinjala, ki ga je imela privezanega okoli bokov, in si trdno privezala biser okoli vratu. Nato je počasi, z velikim trudom ležala vzdolž obale in iskala orehov. Našla je dva, enega strla in popila tekočino, ki je imel okus po pesni. In pojedla meso do zadnje mrvice. Malo kasneje je našla razbit kanu in potem se lešen zabol. Ko ga je potegnili na ruho, je zarožljalo, ker so bile v njem lososove konzerve. S škatio je tolkal po čolnu, dokler je ni odprla in izpila tekočino. Potem si je nekaj ur prizadevala, da je iz majhne razpoke izvlekla meso, košček za koščkom.

Morda nam lahko pojasnite?

Tov. urednik,

Če nam ne morete vprašanja pojasniti vi, vas prosimo, da bi nanj odgovorila ustrezna ustanova. Mene in sosedo namreč zanima, za kaj je porabljena razlika od dodatka za lanskeletni hmeljski pridelek? Nedvomno bi tega ostanka od dodatka bili kmetje veseli, zlasti še ker menim, da bi bilo prav, da se razdeli.

Razen tega me zanima, ali je ta dodatek Kmetijska zadruga Laško sploh dobila in zakaj ne bi zadruga krila prometnega davka za hmeljarje, ki so njej oddali ves hmelj.

Ignac Horvat
Migojnice-Grize

Vaše vprašanje smo zastavili Kmetijsko-gozdarski zbornici, za katero je pojasnilo napisal tajnik zbornice ing. Veljko Križnik. Takole pojasnjuje zadevo:

Obojestranske koristi!

Hmeljarji, preberite tudi to

V naši družbi velja načelo, da vsakdo dobi plačilo po svojem delu. To pomeni, da tudi na vrednost kmetijskega pridelka vpliva, koliko dela in drugih stroškov je bilo zanj porabljenega. Več ko je za nek pridelek vloženo dela, gnojila itd., večja je njegova vrednost. To pa seveda ne pomeni, da bi se vrednost (cena) pridelka določala za vsakega proizvajalca posebej, temveč za povprečnega jugoslovanskega kmeta — proizvajalca! Razen tega pa vpliva na ceno še nekaj: ponudba in povpraševanje. Večje je povpraševanje (potreba) po nekem pridelku, bolj mu cena narašča.

Od teh dveh činiteljev torej zavisijo cene. Od cene pa zavisijo tudi dohodki kmetijskega proizvajalca. Toda ne le od cene, temveč tudi od količine pridelka! Višji je hektarski pridelek, večji je dohodek. Torej: dohodek kmeta zavisijo od količine pridelka, ki ga je pridelal in prodal in pa od cene. Večji pridelek je njegova zasluga, višja cena pa ni! In v

tem je bistvo. Mi vsi želimo, da boljše živi tisti, ki več družijo, ki več proizvede. Zato je prav, da kmet dobi več dohodka, če je več proizvedel. Če pa je večji dohodek posledica zviševanja cen, pa navadno družba z davčnimi ali podobnimi ukrepi zajezi tisti del dohodka, ki ni posledica večje proizvodnje, temveč višjih cen. Skozi tako politiko mora namreč družba po eni strani uravnovešati dohodke kmečkega in industrijskega prebivalstva, po drugi strani pa vzpodbujati kmečkega proizvajalca, da bo strmel, da bo s povečano proizvodnjo, ne pa z višjimi cenami, povečal tudi svoje dohodke in si izboljšal življenje.

Vsak kmet pa nima sam dovolj sredstev (za seme, gnojila, stroje, zaščitna sredstva in drugo), da bi proizvodnjo povečal. Zato pa je naloga zadruga, da s kmetom sodeluje v proizvodnji in da ona preskrbi in vloži v proizvodnjo tista sredstva, ki jih kmet nima. Seveda pa morata od takega skupnega sodelovanja v proiz-

vodnji (kooperacija) imeti oba korist. Ta korist za oba pa izvira prav iz povečane proizvodnje, ki je posledica sodelovanja zadruga.

Proizvodno sodelovanje je tudi v hmeljarstvu. Cena hmelja za kmeta pa je določena v skladu z deležem kmeta, ki ga ima v taki skupni proizvodnji. To ceno mu zadruga v pogodbi tudi jamči. Ta cena torej ne zavisijo od tega, po koliko je zadruga hmelj prodala, temveč od vložene kmetovega dela in njegovih stroškov. Če hoče hmeljar ustvariti večje dohodke, mora doseči večji pridelek! Zadruga kmetu jamči ceno eno leto naprej, ne glede, kako bo hmelj prodala. S tem prevzame na sebe določen tveganje. Vemo pa, da se cena hmelja na svetovnem tržišču zelo spreminja. Vendar, če je cena na tržišču visoka, ni to zasluga hmeljarja oziroma njegovega dela, temveč tržnih razmer. Zaradi tega ne more dobiti hmelja plačane po višji ceni. To razliko si zadruga zadruga oziroma družba, ker je posledica konjunkturalnega trga. Posredno ima tudi hmeljar od tega korist, če se zadruga gospodarsko krepi, ker zadruga kupi iz tega nove stroje, zgradi sušilnico, popravi ceste, osušuje zemljišča, nabavi televizor, gradi vodovod in tako naprej.

Na tak način sodeluje z drugo ogromna večina hmeljarjev. Je pa nekaj tudi takih, ki želijo mimo zadruga s spekulacijo doseči večje dohodke. Tega pa družba ne more dopustiti. Bili so primeri, da so »nekooperanti« prodajali hmelj mimo svoje zadruga po višji ceni. Bili so celo taki primeri, da nekateri »kooperanti« niso oddajali svojih zadrugi vsega pridelka, ampak so ga nekaj zatajili in prodali drugam. Seveda po višji ceni. To pa je že spekulacija! Ta zatajeni hmelj je bil pridelan tudi z zadruginimi gnojili in poskropljen z zadruginimi škroplilnicami, skratka, zadruga je imela z njim stroške. Bila je gmotno oškodovana, ker ji ga tak hmeljar ni pripeljal v celoti, ampak se je hotel z njim okoristiti. To pa ni pošteno in bi bilo krivično za ogromno večino hmeljarjev, ki so svoje pogodbenne obveznosti do zadruga pošteno izvršili.

Zaradi tega pa je družba za take spekulante predpisala prometni davek, s katerim jim odvzame neupravičeni dobiček in jih postavi v slabši gmotni položaj v primerjavi s kooperanti, ki so izpolnjevali določila pogodbe z zadrugo. To pa je prav in pravično.

Da še enkrat ponovimo: odkupna cena hmelja od kmeta zavisijo od stroškov in dela, ki ga je kmet vložil v proizvodnjo hmelja ne pa od tega, kakšna je cena hmelja na svetovnem tržišču! Večji dohodek hmeljarja zavisijo od večje in cenejše proizvodnje, ne pa od tržnih cen!

Menimo, da smo s tem — čeprav nekoliko obširneje — odgovorili na zastavljeno vprašanje in mimogrede pojasnili še marsikaj drugega.

ing. Veljko Križnik

Iz Slovenskih Konjic DELAVSKI SVETI — PREDMET RAZPRAVE

V teh dneh so v vsej konjiški občini zbori sindikalnih podružnic. V naslednjih dneh pa bodo imeli občne sindikalne zbornice zadnji kolektivni manjših gospodarskih organizacij. Razen gospodarskih problemov so člani sindikalnih podružnic na zborih še posebej skrbno obravnavali tudi vprašanja, ki zadevajo volitve novih delavskih svetov.

SPREMENBA V DELU POLITIČNE SOLE

Politična šola v Konjicah je med prvimi prešla na stranjski sistem pouka. Tako so lahko dosegli večjo koncentracijo udeležencev. Seminarne naloge, ki so jih gojenci politične šole med tem napravili, pa so pokazale tudi praktično prednost tega načina šolanja.

»Ja« to pa je res, je dejal fotograf, ko je razvijal in kopal posnetke, indiskretna kamera je lahko koristen in tudi neprijeten pripomoček. Koristna je tedaj, če ujame zanimivosti, neprijetna pa je vsaj po nekaterih ocenah samo tedaj, če je le preveč indiskretna. Če se tega izogiba pa je lahko tudi poučna. Zanimiva pa je vsekakor, kajti vrnili posnetki podajajo objektivnejšo podobo dogodka ali pojavov. Zato ne zamerite, če smo jo pustili, da brez posebnega cilja strelija, kajti mimo ne strelja nikoli, vselej nekaj zadene in to je njen poseben čar.

Za to številko smo iz nje notranjosti potegnili šest posnetkov, ki so sicer navidezno ločeni, a so vendar povezani. No, pogledajte!

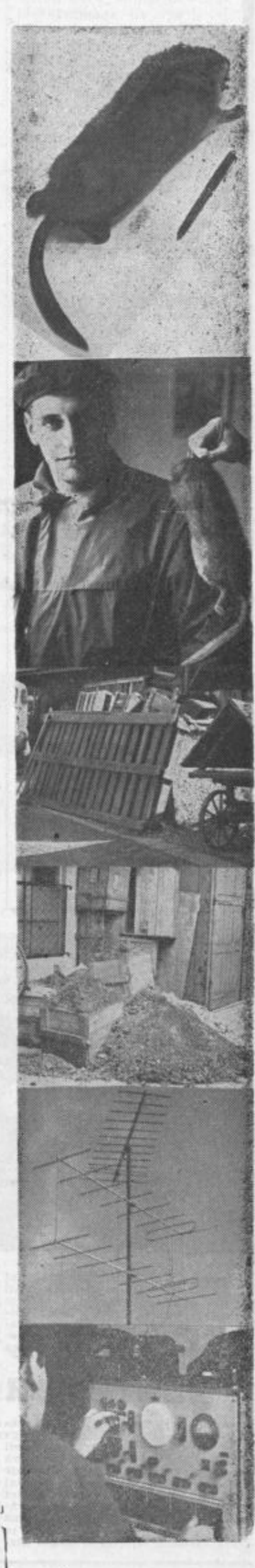
V zadnji številki smo opisali zanimiv dogodek o napadu posebne vrste podgan na pešca J. J. iz Celja. To podgano so pred desetletji zaradi izredno dragega krzna, saj stane krzno ene same pižmovke baje sedem tisoč dinarjev, prinesli v Evropo. Zaradi svoje borbenosti in življenjske žilavosti pa se je ta žival hitro pomnožila, tako da je sprlo svoje velikosti — preko pol metra — in napadalnosti ena izmed najbolj nevarnih in škodljivih vrst podgan. Tov. J. J. je bil tako ljubezniv, da je pustil pižmovko, ki jo je ubil, ko ga je napadla, posneti in je hkrati demonstriral, kako mu je skočila za vrat in ga vgriznila. Naj povemo še to, da je nesnaga njen priljubljen kraj. No, če vemo to, potem ni laskavo, da so pižmovke osvojile tudi jugovzhodni del Slovenije. Resda le kot manjšina, vendar so tu. Zanimivo je tudi to, da ljudje ne vedo, kako dragoceno je njeno krzno in jo zavrzijo. Naj povemo še en podatek. Spoznate jo lahko po dolgem, debelem in ploščatem repu, kar se lepo vidi tudi na posnetku.

Od drobne opazke o nesnagi do onesnaženih dvorišč je le en korak in s tem tudi vzročna zveza med posnetki pižmovke in klasično neurejenostjo in nesnago na dvoriščih, ki jih je mimogrede ujela kamera. Ne bomo imenovali podjetij, niti imena ulice. Bolj umljivo se nam zdi, da hišni sveti preprečijo, da bi sploh tudi najbolj indiskretna kamera zabeležila podobne prizore. Kajti ropotija in kupi smeti res ne sodijo na dvorišča. Razen tega pa smo slišali na posvetovanju o varnosti pri delu in požarni varnosti, da prav nered in nesnaga terja dokaj veliko poškodb, nesreč in da je pogoj za izbruh večine požarov.

No, nazadnje se je objektiv ustavil na strehi in posnel televizijsko anteno. Sedaj boste pa gotovo rekli, tu pa več povežava s prejšnjimi posnetki ni možna. Toda pripravili smo presenečenje. Tehnik pri relejni postaji ljubljanske Radiotelevizije **Lojze Bertoncelj** (zadnji posnetek), nam je povedal, da je televizijski in tudi radijski program namenjen predvsem za razvedrilo in informacije, da torej ni preventivni ukrep za preganjanje dolgega časa poškodovanih oseb, ki so se ponesrečile zaradi nepazljivosti ali malomarnosti drugih. Čeravno, je pristavil, tudi za podobne primere antena in sprejemnik temu kdaj pa kdaj služi. Strinjal pa se je z nami, da bi nesreč in poškodb bilo vsekakor manj, če bi podobnih razdejanj in neljubih motivov kamera ne mogla ujeti. Tudi mi upamo, da se bo to zgodilo.

-le

Indiskretna kamera a domačih posebnostih

Zadnji dan veleigre »(ne) Ljudski magazin«

Brez dvoma že dolgo v Celju ni bilo takega zanimanja za neko sodno obravnavo — zadnji tak primer je »Zolgerjev« proces (roparski umor v Sodni vasi) — kot za obravnavo zoper prvo skupino obtožencev iz Ljudskega magazina. Ni težko bilo ugotoviti, da je šlo za spontan revolt potrošnikov, ki so štirinajst dni med obravnavo lahko poslušali na kako brezobziren način so bili ogoljufani in kako nevarni sistem se je razvil v Ljudskem magazinu.

Razumljivo je tudi, da je bilo zanimanje Celjanov stopnjevano do vrha zadnji dan, ko je bila napovedana razglasitev sodb. Velika razoravna dvorana ni mogla sprejeti vseh, zato so mnogi poškali na razsodbo kar zunaj. Ob koncu razprave pa se je pred sodiščem nabrala množica ljudi, ki je hotela slišati še toplo novico in tudi videti obsojence.

Tričlanski senat pod predsedstvom sodnika Okrožnega sodišča IVANA MISIČA je presodil tako:

IVAN SEPEC je kriv jemanja podkupnine, zlorabe uradnega položaja, zlorabe pooblastil v gospodarstvu ter obsodi na skupno kazen 1 leta strogega zapor in 100 tisoč dinarjev denarne kazni ter se mu prepove opravljanje sedanjega poklica za obdobje 2 let.

MARTIN KOLENC je kriv zlorabe pooblastil v gospodarstvu, zlorabe

uradnega položaja in ponarejanja uradnih listin. Obsodi se na skupno kazen 2 leti strogega zapor in prepoved opravljanja sedanjega poklica za obdobje 2 let.

MILAN KEBLIČ je kriv zlorabe uradnega položaja z namenom pridobivanja protipravne premoženjske koristi, zlorabe uradnega položaja, goljufij, kaznivih dejanj davčne zatajitve in ponarejanja uradnih listin. Za vsa kazniva dejanja se izreče enotna kazen 5 let in 6 mesecev strogega zapor ter 700 tisoč dinarjev denarne kazni. Opravljanje sedanjega poklica se mu prepove za dobo petih let.

MINKA MEGLA se spozna za krivo za dejanje goljufij in zlorabljanja uradnega položaja. Za vsa dejanja se obsodi na skupno kazen 4 leta strogega zapor, 600 tisoč dinarjev denarne kazni in prepoved opravljanja sedanjega poklica za obdobje petih let.

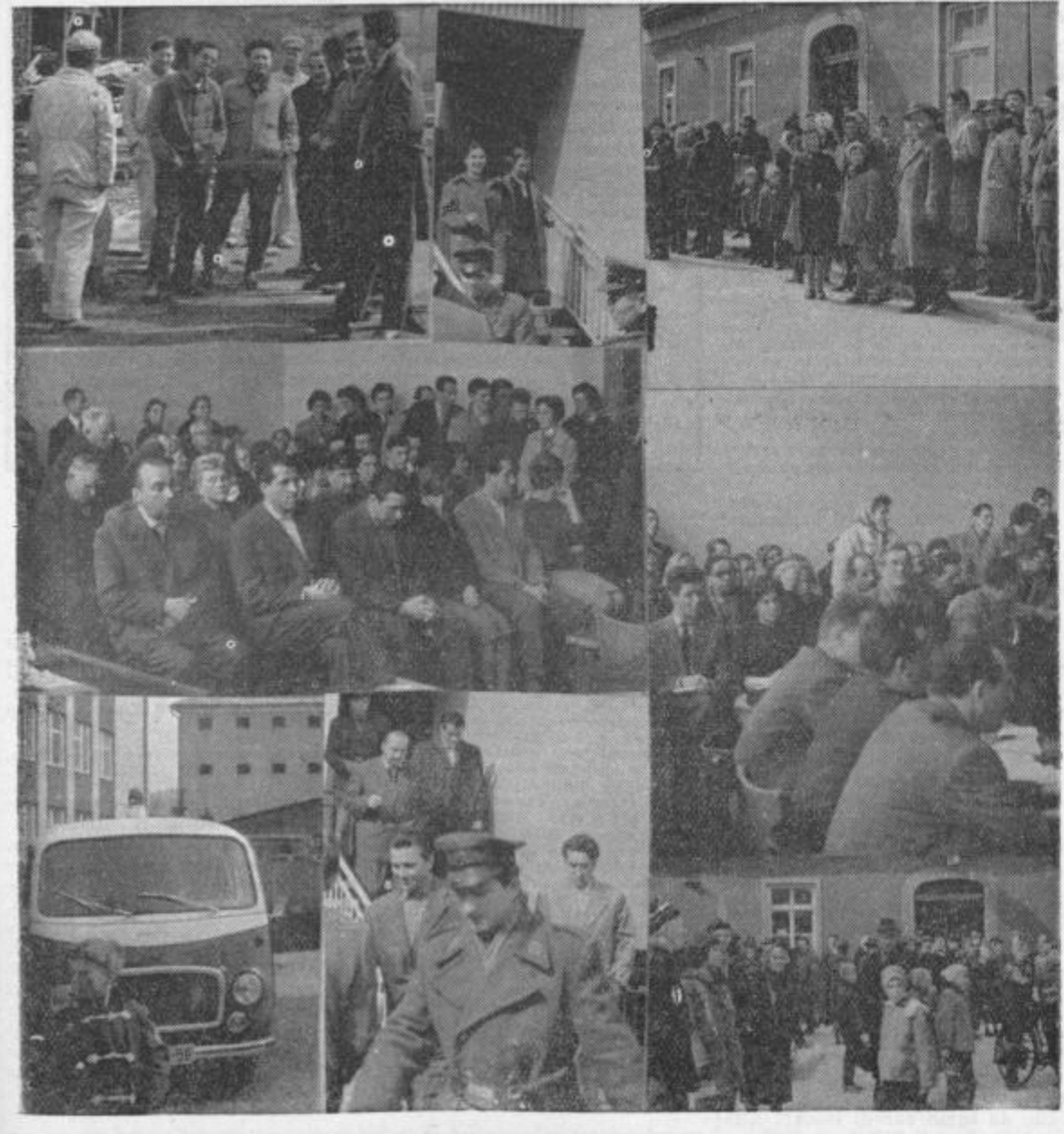
JOZE JAKLIČ je kriv kaznivih dejanj prikrievanja, zlorabe uradnih pooblastil za pridobivanje koristi in ponarejanja uradnih listin. Za vsa kazniva dejanja se obsodi na enotno kazen 2 leti strogega zapor in 150 tisoč dinarjev denarne kazni ter se mu prepove opravljanje sedanjega poklica za obdobje 2 let.

HILDA VEBER je kriva kaznivih dejanj ponesrebe in zlorabe uradnih pooblastil iz koristiljubja. Obsodi se

za vsa kazniva dejanja na enotno kazen 2 leti strogega zapor in 250 tisoč dinarjev denarne kazni.

Razen tega so za vplačilo denarnih kazni predvidena zelo kratka obdobja (dva ali tri meseca). V primeru, da obtoženi po pravomočnosti sodb pravočasno ne vplačajo denarnih kazni, se jim vsakih petsto dinarjev denarne kazni spremeni v en dan zapor. Obtoženi niso orajali poravnati tudi razmeroma visok znesek 150 tisoč dinarjev stroškov sodnega postopka, sodišče pa je priznalo tudi del odškodninskih zahtevkov ter odredilo tudi zaviembo (Sepec 40 tisoč din, Keblič 500 tisoč din, Megla 530 tisoč din) premoženjskih koristi.

Tako je končan prvi del tragedije, ki je potegnila v sramoto še toliko drugih oseb in onesrečila toliko mladih ljudi. Komentar ob izreku kazni zares ni potreben. Morda velja na koncu zapisati le še to, da so solze in obup na koncu obravnave bili pač prepozni pojavi spoznanja, da si s kaznivimi dejanji in ustvarjanjem premoženjskih koristi niso zboljšali položaja, da pa so si uničili normalni in pošten potek življenja. Verjetno bodo po prestani kazni to drugačni ljudje, ljudje z novimi spoznanji. Toda za to ne bi bila potrebna leta strogega zapor, temveč poštenje.

Tudi zadnji dan procesa je bila naša kamera nekoliko radovedna in je vjela vrsto zanimivih prizorov. Najprej nam kar sama potrjuje, da je sfirbe premagal delovni plan, drugi zgornji posnetek nam kaže Meglovo in Vebrovo ob zadnjem odhodu iz sodne dvorane, tretji: skupino Celjanov pred »Turško mačko«, peti: branilce med obravnavo in v prvi vrsti poročevalca Dela in Ljubljana-kega dnevnika, črti: posnetek prikazuje obsojence po razglasitvi sodb, šesti: najnepriljubljenejšo deklico po vsem svetu — »Marico«, sedmi: Kebliča, Jakliča, Sepca in Kolenco ob odhodu po končani obravnavi in nazadnje še pogled na čakajočo množico.

Razgrajajo na Teharski cesti

Tovariš urednik: V zadnjem času se dogajajo na Teharski cesti od Pocačevega mostu do Zvezdne pristanišča, ki zaslužijo vso obzornost. Vsako soboto in nedeljo pogosto neprimerno demoralizirajo vrtno ograjo, mečejo late v okna itd. Preteklo soboto so podrli več vrtnih ograj. Vse to je spremljalo divje vpitje in grožnje. V tej noči so se tudi pojavili na neki hiši neprimerni na-

pisli. Sedaj, ko bo naš okoliš končno le dobil razsvetljavo, obstaja nevarnost, da bodo farnice verjetno cilj teh nočnih junakov. To so mlajši ljudje, ki pod vplivom alkohola vzemirajo prebivalstvo. Prav bi bilo, da bi merodajni tako početje onemogočili in prenapetost naučili dostojnega obnašanja. Prebivalci Teharske ceste

Novo Obsotelje

Pravkar je izšla druga številka glasila šmarske komune in njenih organizacij **NOVO OBSOTELJE**. Poleg predloga družbenega plana prinaša še predloge občanov in celo vrsto domačih vest. Tako imajo v šmarski občini zdaj poleg radia še drugo uspešno ob-

ZADNJE KONFERENCE SZDL

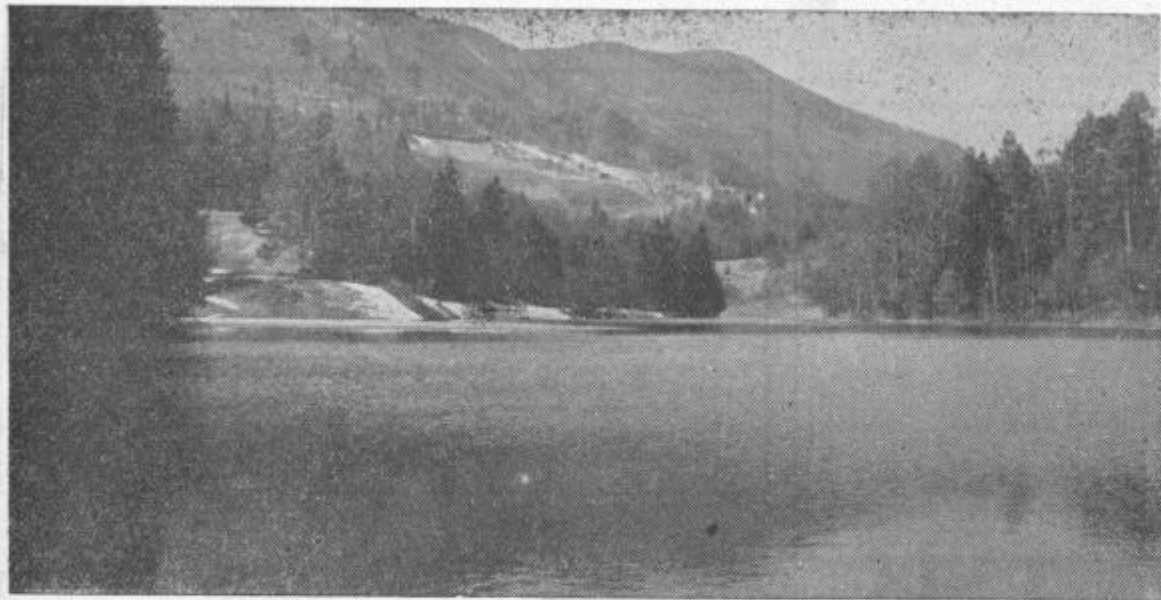
Te dni so bili na področju konjiške občine zaključene redne letne konference SZDL. Med zadnjimi so jih opravili na pohorskem področju, in sicer v Skomerju ter Resniku.

KAJ? KJE? KDO?

PRI NAS IN PO SVETU

KDAJ? ZAKAJ?

JEZERO POD DOBROVLJAMI

Ze zdaj je pogled na jezerce pod Dobrovljami čudovit. Ko bo vse ozelenelo, ko bodo ob obali stale živopisane weekend hišice in ko bodo čolni rezali brazde po gladini, potem...

Ce bo kdo izdeloval natančnejšo zemljepisno karto celjskega okraja, bo moral med Braslovčami in podnožjem Dobrovelj pustiti belo liso in jo pobarvati s sinjo barvo... Tam, kjer se letos blešči površina malega jezera, so lani na jesen še pele kose in rezale otavo.

Zelite prve podatke o jezercu? V redu:

Površina okoli štiri hektarje, torej okoli 1.600 metrov jezerske obale. Globina v povprečju 2 metra, najgloblje pa je jezero v sredini in to okoli 4 metre. V poletnem času bo temperatura vode znašala okoli 21 stopinj. Jezerce je obdano z gozdovi, listnatimi in iglavci.

Se nekaj bo treba vrisati v karto. Okoli kilometer in pol nove ceste.

Imena jezerce še nima. Dokler ne bo zares pristopno z avtomobili, dokler tam ne bo elektrike in prvega objekta — bifeja, je vse skupaj še »ribnik brez rib«, tako pravijo organizatorji tega turističnega podviga.

Lani so se Braslovčani in vaščani okoliških vasi ogreli za predlog, da bi v idilični dolinici pod Dobrovljami zgradili nasip in ustvarili jezero. Nekoč, v davnih časih, je tam jezerce že bilo. Bržčas v fevdalnih časih. Vendar je dober del nasipa bil porušen. Ideja se jih je prijela kot klop. Zbrali so prva sredstva in zgradili za lopate in samokolnice. Nekaj sredstev je dala zadruga, nekaj krajevni odbor, nekaj pa prebivalci, ki so glasovali za krajevni samoprispevek. Zgradili so sifon za preliv vode, odtočni prag za hudourni vodo, zadelali nasip in ga utrdili. Hkrati so začeli širiti kolovoz. To je požrlo čez 800 kubičnih metrov kamnja in prod, ki ga je bilo treba navoziti, da so ukrotili ilovnata tla. Bodoča cesta pa požira tudi največ denarja.

Jesensko deževje je povečalo količino vode v potokih, ki tečejo jezero. Kmalu je bila kadunja polna... Nestrpnost in strah sta popustila, ker je nasip vzdrljal. Čez zimo je površina dobila leden oklep. Takega drsališča nima skoraj noben kraj.

Na gradbišču smo videli delavce, ki utrjujejo cestišče in obočje.

Najvažnejša je zdaj cesta. Do sezone mora biti urejena

ne jarke. Čez mesec dni, tako zagotavljajo, bo prvi avto brez nezgode stal ob jezeru. Do poletja bo napeljana tudi elektrika in pitna voda. Električno bo napeljala občina iz svojih sredstev. Samoprispevek bo dal še nekaj stotisočakov, toda še vedno ne bo dovolj.

Prizadevni Braslovčani čakajo dan, ko bodo na obalo jezera

prišli prvi investitorji z weekend hišicami. Težko čakajo dan, ko bodo površino jezera zarezali prvi športni čolni. Težko čakajo na trenutek, ko se bo prva skupina izletnikov pometala v bistro vodo, ko bodo prvi ribiči navdušeno vlekli iz vode ribe in kričali nad kuharja naj pripravi pene...

Takrat, ta dan pa ni več daleč, bodo prizadevni občani tega kraja čutili prvo zadoščenje kot nagrado za njihov trud.

-ček

KAJ PORECETE?

Možje redkokdaj stopimo čez prag cvetličarne. Če pa to storimo, je naš namen prav gotovo, da s cvetlicami nekoga razveselimo. Smola pa je, da pri nas v Celju prav v dneih, ko bi ljudje po cvetju najbolj segali, le-tega ni.

Tako se je zgodilo tudi na Dan žena. S prijateljem sva zaman iskala svežih rož. Toda, ne mislite, da sva se najinim žen spomnila šele popoldne. In tudi edina nisva bila, ko sva v cvetličarni stala pred velikim problemom. »Kaj sedaj?« sva se vpraševala. Suhe rože naju niso navdušile, zato naju je neka ženica napotila v cvetličarno v Zidanškovo ulico, kjer imajo nageljne »le po 300 dinarjev«, je dejala.

Kaj porečete, ali ni čudno; da v Celju ne znamo urediti tega?

F. B.

TWIST in posledice

Latinci so rekli: Quot licet lovi, non licet bovi!

Ali po naše nekaj takega, kot: za žabe ni seno.

Moderen ples twist je prinesel prikupni Joyanne Delancey s prvenstvom naslov »kraljica twist« za osemmesečni London.

Twist, kot najočejša plesna senzacija in tudi norost po Charlestonu pa beleži po svetu tudi čisto drugačna prvenstva:

V Ameriki so zdravniki osupnili, koliko izpahov kolov in poškodb je po tistem dnevu, ko so »iznašli« twist.

V isti državi, kjer pač o vsem pretiravajo, je neka deklina povabila prijatelje domov. Tako zelo so plesali, da se je vdrli strop pritličja v klet. Starši, ki jih ni bilo doma, pač niso bili veseli, da so ob hišo zaradi »twista«.

Na naši sliki prosiljena Joyanne Delancey v eni izmed svojih twistoskih poz in figur...

Nerodna zadeva

Beg pred nosorogom

Dva angleška novinarja sta preveč verjela tistim piscem, da so afriški živali pohlevne mrhe, da je v Afriki pač že vse drugače od tistih dni, ko je tam vse mrigolelo od nevarnosti, od kač pa preko zverin do kotlov v črnih vseh.

V svoji preveliki fotografski vnemi sta se približala velikemu nosorogu, ki se je pasel nedaleč od ceste. Rogonosni samotar pa najbrž ni bil preveč navdušen in se je zapodil proti njima. V zadnjem hipu sta pobegnili v avto in po cesti s polnim plinom iz nevarne bližine. Posnetek je napravil sofer, ki je bil le amater in je vneto dokumentiral ta dramatičen dogodek.

Sofer je priznal, da ni dosti verjel v rešitev obeh drznežev. Tako je prišlo do slike, ki ni niti malo prijetna...

ZANIMIVOSTI

OPICA ISČE LASTNIKE...

Angleži so veliki ljubitelji živali. Zato ni čudno, če angleška televizija skoraj vsak dan prikazuje razne izgubljenke živalskega sveta od psov, mačk pa do belih miši in morskih prašičkov. Zadnje dni kažejo malo opico, da bi jo njeni lastniki spoznali. Toda lastniki se še niso javili, pač pa nekaj sto ljudi, ki bi jo želeli posvojiti. Torej opica ni v brezizhodnem položaju...

VOLKA JE ZADAVIL

Maturant zagrebškega učiteljskega je med zimskimi počitnicami doživel nepričakovano avanturo. Doma je iz Zagvozda pod Blokovim. Ko je šel v gozd, da bi nasekal materi drva, se je pred njim pojavil volk. Ker sekire v hitraci ni mogel doseči, se je mladenič vrgel na zver z golimi rokami. Fant je imel na srečo debelo bundo in mu ugrizi zverine niso škodovali. Le po rokah je utrpel lažje poškodbe. Zdaj bo dobil nagrado za ubitega volka.

reportaža bodočnosti • reportaža bodočnosti • reportaža bodočnosti • reportaža bodočnosti • reportaža bodočnosti

Na elektronski cesti...

Kot sem dejal... Danes je četrtek 22. julija 1982. Obljubo je treba izpolniti...

Iz redakcijske garaže sem vzel naš najnovejši avto »Zastava 3000«, ki je zadnja beseda domače avtomobilske industrije. S svojimi 2.000 kubičnimi na ravni cestah z lahkoto zmore svojih 200 kilometrov na uro v povprečju. Sed mi je dal na voljo precej izdaten čel in čez deset minut sem bil že pod svetlo kupolo servisne delavnice »Transkontinentalne elektronske magistrice na Ljubljanskem barju«.

Dva sretna tehnika sta mi pod armaturno ploščo vgradila avtomatičnega soferja. To je naprava, ki jo priključijo na krmilo in na plinski vzvod. Plačal sem se pristojbino za to mednarodno cesto in sedel za volan. Po široki pentili sem zapeljal avtomobil na rezervno stezo, kjer je na priključek čakalo nekaj deset avtomobilov. Bil sem med zadnjimi. Mimo nas je vozila z nezmanjšano hitrostjo kolona iz smeri vzhod proti zahodu. Zdaj se je v zvočniku mojega radijskega sprejemnika oglasil prikupen glas:

— Potniki na ljubljanskem priključku proti zahodu, pozdravljeni. Čez nekaj trenutkov se boste vključili v elektronsko vodstvo na mednarodni cesti. Priključeni ste avtokoloni številka 22, ki pravkar vozi mimo. Navodila so vam znana. Ko boste na glavnem cestišču z rumeno črto dosegli hitrost 200 kilometrov, vključite avtomatično soferje. Srečno pot.

Kolona na rezervni stezi se je pomaknila. Pritisnil sem na plin, da ne bi zaostal. Hitrost je naglo naraščala. Pri 150 kilometrih hitrosti smo zavili na sredino cestišča. Brzinomer se je vpenjal na 180, 190... 200. Pritisnil sem na vzvod... Vendar nisem verjel, le počasi sem naprej spuščal plinski vzvod, toda brzina se ni zmanjšala. Polagoma sem spuščal tudi krmilno kolo. Avto je bil v oblasti čudovitega mehanizma. Zdaj sem mogel

spustiti svoj sedež nazaj in se prijetno zlekniti s prekrizanimi rokami po njem.

Opazoval sem cesto. Tu, kjer je gost lokalni cestni promet, je bila dvignjena nad zemljo na elegantnih stebrih. Sploh je magistrala grajena tako, da le redkokdaj prečka drug prometne žile s podvozli. Pri Vrhnikih je hitrost avtomatično nazadovala, kajti blizili smo se znamenitemu zavozu v obliki dvojnega S, pri čemer je cesta premagala vzpon proti Raketu in Postojni. V dobri uri smo že drveli v Furlansko nižino. Z velikim zanimanjem sem vse ogledoval. Proti severu zasneženi vršaci, na jugu plavo morje...

Cas je, da vam povem, kako na tej cesti vse to poteka:

Cestišče je dvotirno za obe smeri vožnje. Tira se včasih tudi na daleč ločita. Vsak tir ima glavno in stransko stezo. Glavna steza z rumeno črto ima po sredini v tlak vzgajen elektronski usmerjevalec, ki središčno podolžne osi vozila drži točno nad seboj. Usmerjevalec z radijskimi impulzi povečuje in zmanjšuje hitrost, odvisno od vzponov, spustov, blagih ovinkov in od podobnega. Ker moderni vozovi premorejo avtomatične kontrole nad delom stroja, nad gumami, oljem in vsemi važnimi deli, je ta avtomatizem povezan z avtomatičnim soferjem. V primeru kvara je potnik opozorjen, prav tako pa tudi avtomatična kontrolna postaja, ki je na vsakih 500 kilometrov. V tem trenutku, ko se pojavi kvar, zadržijo vozila, ko vozijo za okvarjenim avtom na manj

Tak je promet ponekod že danes, a jutri?

šo hitrost in potnik samostojna zapelje voz na rezervno stezo, kjer počaka na pomoč in priključitev k naslednji koloni.

Tako elektronsko cesto so izglasovali vsi evropski parlamenti pod geslom, da je vse preveč prometa, da bi ga lahko prepuščali stihiji množice individualistov. Nesreče na teh mednarodnih cestah so prava izjemna redkost...

... Zdrveli smo mimo Torina in se približali Kotijskim Alpam. Ker je cestni predor pod vršaci premožen le eno dokončno stezo, smo morali čakati na kolono s francoske strani. Premor smo izabili za kosilo, potem pa je prišla vrsta na nas. Ko smo zapeljali v prvi predor, sem vključil televizor. Magistrala ima radijske vodilce, ki natančno poljsanjujejo potnikom znamenitosti. Na ekranu sem v tunelu lahko opazoval čudovite planske pejsaže, ki jih nismo mogli videti v naravi, kajti vozili smo ravno pod njimi. Seveda so bili kratki pogledi, ko smo smuknili iz predora čez mostove nad dolinami in drug predor, vsega občudovanja vredni...

... Res je, da sem bil na poti v Lizbono. Toda spotoma sem se spomnil na prijatelja v Marsellu in prišlo me je, da bi ga obiskal. Kotijske Alpe so bile za nami. Vključil sem oddajnik in na ekranu se je smehljala prikupna Ernelasa Francozinja:

— Zelite, monsieur? —
— V Avinionu bi rad priključek na Marsellu. Mi lahko ustrežete? —
— Prav. Imate srečo, da ste zadnji v koloni. Ko vam bom dala signal, prevzemite krmilo...

Pred Avinionom je hitrost mojega voza nenadoma zdrsnila pod petdeset. V zvočniku sem slišal:

— Prevzemite voz v svoje roke. Srečno pot, monsieur! —
Zavil sem na rezervno stezo in po pentili na stransko cesto...

Cervo Sark

— Čemu sva z ženo že ves teden skregana, vprašaj? Zaradi čistega nesporazuma. Ne verjameš? Prav. Povedal bom, kako je bilo...

Pred tednom sem prišel domov zbit kot le kaj. Pripetilo se mi je, da sem ob časopisu zadremal... Tedaj me je žena vprašala, če sem pripravljen žrtvovati deset tisočakov za novo obleko.

— Ti ji nisi hotel dati? —
— Narobe. Takoj sem privolil.
— Zdaj pa res ne razumem? —
— Boš, če ti povem, da sem takrat v polnu prstavi: Samo po hiti punčka z dopisi, ki sem Ti jih poprej diktiral...